

Vraag 1 van 4: Wilt u reageren op de AMvB reële prijzen Jeugdwet?

De voorgestelde Algemene Maatregel van Bestuur moet in onze ogen met name bijdragen aan de transparantie van de tarieven in de Jeugdwet. In de meeste aanbestedingen zien we al dat inkoopregio's/gemeenten deze kostprijselementen hanteren. Bureaus die hiervoor vaak ingezet worden, zoals TransitiePartners en HHM, gebruiken deze elementen ook in hun berekening. Het bepalen van de kostprijselementen leidt nog wel regelmatig tot discussie. Dit heeft te maken met definities van de elementen en het ontbreken van bepaalde elementen. Hier komen we later op terug.

Naast het bepalen van de kostprijselementen, is het namelijk hoofdzakelijk de invulling van deze elementen die tot discussie leidt tussen de inkoopende partij en de verkopende partij. Het feit dat bepaalde kostprijselementen moeten worden opgenomen, resulteert niet per definitie in reële tarieven. De belangrijkste boodschap die wij willen meegeven is dan ook dat dit slechts helpend is om een transparant proces af te dwingen. We willen de illusie voorkomen dat dit direct tot verbetering van het jeugdzorgstelsel zal leiden.

Een aantal kostprijselementen zijn in het voorstel benoemd. Een zeer belangrijk element ontbreekt hierbij: Zorgzwaarte. De zorgzwaarte is essentieel om op te nemen om te zorgen voor eerlijke prijzen. Differentiatie op zorgzwaarte is benodigd, omdat de zorgzwaarte niet evenredig verdeeld is over verschillende aanbieders. De meeste aanbieders komen niet uit op de gemiddelde zorgzwaarte, maar zijn vaak beter in ofwel de laag complexe hulpvragen of de hoogcomplexe hulpvragen. Als men niet differentieert in de inkoop, dan is het gevolg dat aanbieders die hoogcomplexe hulpvragen oppakken benadeeld worden. Het effect daarvan is dat men zoveel mogelijk zal 'cherry picken', namelijk de laag complexe hulpvragen naar zich toe trekken. De zorgzwaarte heeft bovendien effect op de functiemix. Twee andere kostprijselementen die van belang zijn om op te nemen zijn Leegstand en Risico-opslag.

Voor het kostprijselement 'Overhead' willen we aanvullen dat de overheadkosten verschillen per type aanbieder. Zogenaemde systeemaanbieders hebben een andere kostenstructuur door de functie die zij in het jeugdzorgstelsel vervullen. Dit heeft te maken met de rol die zij spelen voor wetenschappelijk onderzoek, beleid, kennisfunctie, en ook meer concreet in de behandel functie die zij vervullen. Hierdoor zijn de overheadkosten groter. Differentiatie op dit gebied tussen micro-, regulier- en systeemaanbieder is passend.

Met betrekking tot het opnemen van cliëntgebonden kosten als kostprijselement is het van belang dat de definities over direct-, indirect en niet-clientgebonden tijd helder zijn. Als duidelijk is wat onder welk element valt, dan kan men vergelijken of de verhoudingen tussen deze elementen klopt met de werkelijkheid. Zo zijn er in het jeugddomein verschillende producten die veel contact met het netwerk van een jeugdige vragen, zoals school en andere zorgaanbieders. Dit moet dan meegenomen worden in het berekenen van het tarief.

Naast het vaststellen van de elementen is ook de invulling van deze elementen cruciaal om te komen tot eerlijke tarieven. Een belangrijke factor is hierbij de indexatie. Veel inkoopregio's hanteren nu andere afspraken over indexatie. Hier moet eenduidigheid over komen: welke systematiek wordt gevolgd (NZA!) en welk jaar. De recente macro-economische ontwikkelingen laten zien dat als indexaties hierin niet meegaan, aanbieders

voor grote financiële gevolgen komen te staan. Om dat nu en in de toekomst op te vangen, moeten we afspreken dat we altijd de NZA-index volgen en voor het huidige jaar (T-0). Inkoopregio's/gemeenten die T-1 hanteren zorgen ervoor dat het verschil tussen onze opbrengsten en onze kosten wordt vergroot; en dat we altijd een jaar 'achterlopen' op de macro-economische ontwikkelingen. Aanvullende regelgeving is daarom noodzakelijk, zowel in relatie tot de indexatie van tarieven als de manier waarop. Om ook de administratieve lasten bij combinatie instellingen te verkleinen is het wenselijk om in regelgeving op te nemen dat de NZA systematiek gevolgd moet worden.

Met betrekking tot het kostprijsselement beroepskrachten willen wij de oproep meegeven om breder te kijken dan diploma's. Met de huidige arbeidsmarktproblematiek is het van belang dat we met elkaar oplossingen vinden om te kunnen voldoen aan de hulp voor jeugdigen die het echt nodig hebben. Hierbij kunnen we voor de inzet van professionals breder kijken dan diploma's, zoals bijvoorbeeld naar certificaten.

De AMvB zal met name bijdragen aan de transparantie in de aanbestedingsprocedures. Het is dan ook van belang dat de manier waarop de tarieven zijn opgebouwd (de kostprijsselementen) transparant én tijdig gedeeld worden in een aanbestedingsprocedure. Het kostprijsonderzoek inclusief de uitgangspunten zou een verplichte bijlage moeten zijn bij de publicatie van de aanbestedingsstukken.